

1962 yılında Malatya Ortaokulunu bitirip Sivas Öğretmen Okulu'na geldim. Ahşap döşemelerinden mazot kokusu yükselen o taş binada nasıl bir kültür ve sanat yuvası oluştuğunu hayretle gördüm. Çok zengin bir kütüphanesi, her konuyu serbestçe tartışabildiğimiz öğretmenleri, herkesin kendi ilgi alanına ayırabileceği serbest saatleri, her ay çeşitli kültür veya sanat etkinlikleri... (Bir düşünün, o bir yıl içinde bize halk ozanı Aşık Veysel'i, sanatçı Bedri Rahmi Eyüboğlu'nu, psikoloji profesörü Rasim Adasal'ı getirdiler.)

O yokluk ve baskı yıllarında böylesine aydın ve seviyeli bir ortam nasıl oluşabildi, bunu hala anlayabilmiş değilim.

İşte bu güzel ortama heyecanıyla ruh veren genç bir hocaydı Ümit Al. Engin kültürü ve edebiyat bilgisiyle Fuzuli'den Yahya Kemal'e, Cenap Şahabettin'den Orhan Veli'ye tüm şair ve yazarları bize tanıttı, okuma zevkimizi ve kültürümüzü geliştirmek için çabaladı. O *"Mende Mecnundan füzun aşıklık istidadı var,"* diye başladığında, sizi alıp sihirli bir vadiye götürürdü. Ben ilerde zor zamanlarımda bana hayata tutunma gücü veren edebiyat zevkini ondan aldım.

Onun en çok etkilendiğim yönü anlattığı konuya duyduğu heyecandı. Yıllar sonra ben de bunu kendime düstur edindim, bir matematik dersi bile heyecanla anlatılmalıydı. Bezgin bir dille anlatan hocanın dersini öğrenci niye dinlesindi ki?

Belki de bu heyecanı sayesinde ki, yaşı çok genç olmasına rağmen, bizim gözümüzde otorite ve saygınlığını kazanmıştı. Bu ülkenin sahibiydi o, insanları ve sorunları ona yabancı değildi, bu yüzden kalbinden ne geçiyorsa onu söyler ve uygulardı. (Bir keresinde Gazi Enstitüsünde davranışlarını beğenmediği hemşerisi bir kız öğrenciyi nasıl azarladığını anlatmıştı, çok şaşırmıştık.)

Ümit Hoca Şubat tatillerinde herkese bir kitap okuyup özetleme ödevi verirdi. Tatil dönüşü birgün sınıfta herkese sırayla hangi kitabı okuduğunu soruyordu. Bir öğrenci

“Kerime Nadir’in *Hıçkırık* kitabını okudum,” demez mi? (Bu, pembe dizi türünden bir romandı.) Ümit Hoca öfkeyle elindeki tebeşiri çocuğa fırlattı. (Şimdi bu size biraz acımasız gelebilir, ama bir hocanın öğretisine bu kadar kendini kaptırmış olması da güzel bir şey değil mi?)

Birgün dışarda bahçede oturuyordu. Yanına gidip o hafta gazetelerde çıkan bir haberi sordum: “Öğretmenim, ‘Komünist Türk şairi Nazım Hikmet Moskova’da öldü,’ yazıyor. Bize hiç öğretilmedi, kim bu şair?” Ümit Hoca ‘ık mık...’ etti, hiçbir şey diyemedi.

Ne diyebilirdi ki? O soğuk savaş ve baskı yıllarında en ufak bir şey dese, sözleri kolayca çarpıtılıp hayatı karartılırdı. (Aslında ben hınzırlık ediyordum. Çünkü, o zamanlar kütüphane başkanıydım, orada cumhuriyetin ilk yıllarında çıkmış antoloji kitaplarında Nazım’ın şiirleri yeralıyordu; ama sonra afroz edilmiş, kitaplardan çıkarılmıştı. Türkiye bu şair evladıyla ancak 1960 anayasasından sonra tanışabildi, ama bugünün öğrencileri onu hala tanımıyorlar.)

Ümit Al’ın giyim kuşamında, bir kitabı veya tebeşiri eline alışında bile bir asalet vardı. Bu asaleti yüzünden olsa gerek, kimseye haksızlık ettiğini görmedik ve duymadık, çünkü onun karakteri buna müsait değildi.

Cumhuriyetin yetiştirdiği bu aydın ve fedakar öğretmenler nesli artık yok, o güzel adamlar, önden giden o atlılar daim hırpalanıp bir köşeye atıldılar veya rahmetli oldular. Şimdi fakültelerden diplomalı ama meslek ruhu olmayan öğretmenler yetişiyor. Bizler o güzel neslin temsilcilerinden birkaçını tanıyabilmiş olmakla şanslıydık. Hele de Ümit Al öğretmeni, hele de onu...

Bu insanı, bu aydınlatıcı saf öğretmeni tanıdığım için minnettarım, saygı ve sevgiyle ellerinden öpüyorum.

NOT: (70li yıllarda nüfus daireleri ben ve Ümit Al gibi pekçok kişiye sormadan

Yazar Nebahat Yalçın (Bayram)
Çarşamba, 19 Kasım 2014 10:04

soyadlarına oğlu eklediler.) □ Yani anlattığım öğretmen Ahmet Ümit Aloğludur.

[Tweet](#)

```
(function() { var s = document.createElement('SCRIPT'), s1 =  
document.getElementsByTagName('SCRIPT')[0]; s.type = 'text/javascript'; s.async = true;  
s.src = 'http://widgets.digg.com/buttons.js'; s1.parentNode.insertBefore(s, s1); })();
```